

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

17. Romani Iudices.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

zia, & nea operculum superiacēbat, vnius cal-
culi foramen habens, quo postea arcana magis
iudicantes, contra suspectos vtebantur.

Forum denique funibus circumdabatur, iu-
bente quidem Rege.

Thefinoretis autem forum implentibus, fu-
arum ambitus à quinquaginta pedum spatio
ducebatur, & ministri astabant publici, ne quis
iudicio non indigens accederet.

Fori porro iudicialis ianua, κυκλίδης dicun-
tur, quas Romani cancellatas vocitant.

Trigonum forum aliud dicebatur à loci
forma.

Parabystum ab obscuro, in quo situm est,
loco.

Magnum verò Metichi forum, ab arti-
fice Meticho sic dictum est, vt ait Polux.
τὸ Ἰ Μητίχου δηκαστήριον μέγα, οὐρα κληθεῖν,
ἀπὸ ἀρχιτέκτονος Μητίχου.

Ἐπίται numero quidem erant quinquagin-
ta, & vnus. Dracon autem hos constituit de
optimatibus electos. Ius autem dicebant san-
guinistreis in quinque iudicijs.

His vero Solon Senatū ex Areopago ad-
didit.

Pene autem ludibrio habitum est Epheta-
rum iudicium.

Dicti autem videntur, quod primum Rege
iudicante fortuita cædis reos, Dracon Ephie-
tis iudicium hoc permisit, ἰφίταιμον, hoc est,
translatitium, id à Senatu faciens.

Romani Iudices.

CAPVT XVII.

Romani longè minus primis tempori-
bus, in iudicijs, ac litibus occupati fue-
runt: Testatur quidem illud, quod in
maxima litium raritate, forum nullum erat de-
finitum, vnde illud Virgilij.

Indicitque forum, & Patribus dat iura vocan-
tis.

Forum a-
cutis lapi-
dibus cur-
strauerit
Cato.

Reges Ro-
mani iu-
dices.

Quamobrem Cato Cenforius, cum desig-
natam litibus sedem populus adornaret, pau-
mento que insterneret, id fieri quam acutissi-
mis lapidibus curauit, ne gens Martia lingiosis
operibus paulatim assuesceret.

Quanti tamen iudicia fecerint, declarat Di-
onysius Halicarnassensis, lib. 2. qui inter Re-
gis potissima munia recenset, ἢ ἢ ἀδικημά-
των τὰ μέγιστα δικάζειν.

Transijt deinde hæc potestas ad Consules,
qui, vt ait Suidas, erant πρόβουλοι ἢ προή-
γοροι τῆν Ρωμαίων πῶλιν δικάζοντες.

Et statim communicata cum Senatu. Nam
ordo iudicum primis temporibus tantum fuit
penes Senatū, vt testatur Polybius lib. 6. Le-
ge demum Gracchi iudicia ad equites transla-
ta, vt liquet ex Appiano, & Velleio Paterculo.

Sed maximè ordinarij iuris disceptatores
Prætores fuere, qui post annum sexcentessimū
quartum, cum essent perpetuæ quaestiones in-
troducæ. Carbone forum tenente sunt insti-
tuti, vt habet Cicero in Bruto.

Sed nos hæc obiter, vt antiquorum curam
penes iudicia ostenderemus.

De Iudice.

Ex Philone Iudæo.

CAPVT XVIII.

Præclari Iudicis conditiones Philo Iu-
dæus paucis complexus est.

Primum, inquit, requiritur, vt sit:
παντὸς ἀλόγου πάθους, καὶ πείσης κακίας
ἀμίτητος, vt syncerum animū habeat, &
nullis prauis affectibus obnoxium, quod fiet, si
is, qui iudicaturus tribunal ascendit, iudicari se
non minus, quàm iudicare cogitet.

Facilis est recti persuasor innocens Iudex,
contra nullas culpas timet reus, quas habere
repperit cognitorem.

Synceri autem animi magna pars syncera
religio, idcirco iudex, Coll. 1. Authentic. apud
Iustinum iuratur;

Κοινωνικός εἶμι τῆ ἀγία τῆ θεῆ καθολι-
κῆ, ἢ ἀποστολικῆ ἐκκλησία, καὶ κατ' οὐδένα
τρόπον ἢ χρονον ἐναντιωθῆναι αὐτῆ.

Secundum, quatuor primarijs virtutibus
eminere debet: Prudentia, ne decipiatur; for-
titudine, ne leuiter insecetur; temperantia,
ne voluptatibus corporis animi acies hebescat;
iustitia eius anima est.

Hoc ipsum Plato confirmat, & de legib.
μηδὲ τοὺς δικαστὰς ἐνεργῶς ὄντας οἶ, ἔγνε-
σαι.

Tertium, Cauendū illi, ne incerta pro cer-
tis accipiat, fidat oculis potius, quàm auribus.